

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 2

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 6 від 15.06.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 2. 37 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

Видано за рахунок авторів.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Авлякулієва Мадіна Аспекти вивчення календарної обрядовості в початковій школі	5
Андренко Наталя Особливості оцінювання навчальних досягнень молодших школярів	6
Бієнко Юлія Нові підходи до формування комунікативних навичок молодших школярів	7
Бєлявцева Світлана Суть і структура емоційного інтелекту молодших школярів	8
Бугай Яна Роль ігрової діяльності у процесі виховання молодших школярів	9
Єфименко Оксана Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	10
Коваленко Ксенія Розвиток soft skills молодших школярів як умова сучасної освіти	11
Козорог Вероніка Формування читацьких інтересів молодших школярів у контексті розвитку академічної обдарованості	12
Кулакова Галина Розвиток пізнавальної активності молодших школярів засобом мультимедійних технологій	13
Лисун Світлана Залучення молодших школярів до культури та історії рідного краю як основа патріотичного виховання підростаючого покоління	14
Литвинова Інна Казка як засіб морального виховання дітей молодшого шкільного віку	15
Петренко Юлія Формування здорового способу життя молодших школярів в освітньому середовищі НУШ	16
Попова Вікторія Роль ігрової діяльності у процесі виховання молодших школярів	17
Проценко Олександра Використання екскурсій у процесі навчання молодших школярів	18
Тертишна Оксана Казка та гра як засоби виховання впевненості в собі учнів початкової школи	19
Титаренко Олена Формування загальнонавчальних умінь учнів як складової навчання в початковій школі	20
Турченко Олена Ініціативність і підприємливість як ключова компетентність учня нової української школи	21
Хоменко Юлія Розвиток творчих здібностей молодших школярів у навчальній діяльності	22

СЕКЦІЯ 2

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Савченко Поліна Гейміфікація в освітньому процесі як засіб підвищення мотивації молодших школярів до навчання	23
Старіков Олександр Інтерактивні підходи у формуванні ціннісного ставлення до оточуючого у молодших школярів	24
Харламова Ольга Формування критичного мислення в учнів початкових класів	25
Щукіна Вероніка Інформаційно-комп'ютерні технології навчального процесу як засіб формування пізнавального інтересу учнів початкової школи	26

Використання екскурсій у процесі навчання молодших школярів

Проценко Олександра

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Т.О. Довженко

Сучасний освітній процес у початковій школі вирізняється застосуванням різноманітних інноваційних технологій та гармонійним поєднанням граційних і якісно нових форм роботи. Позитивним досвідом стало залучення молодших школярів до таких дій, як благодійні акції, позитивні флешмоби, волонтерські рейди. Така діяльність розвиває креативне мислення, продуктивну комунікацію, привчає до співпраці й взаємодопомоги. У той же час актуальними залишаються перевірені часом форми пізнавальної та виховної роботи, як екскурсії.

Різні види екскурсій дають змогу реалізовувати триєдину мету освітнього процесу, реалізують різні завдання і стимулюють різні функції головного мозку – пам'ять, увагу, уяву, критичне мислення, оскільки впливають на дитину багатовекторно. Екскурсія має важливе естетичне значення. Споглядання природи, витворів мистецтва, результатів людської праці – усе це збагачує внутрішній світ, дозволяє сформуванню естетичний смак і поцінування прекрасного, що є пріоритетним у становленні особистості молодшого школяра.

Навчальні екскурсії посідають важливе місце у вивченні предметів шкільної програми. Екскурсії в літературний музей дають змогу зацікавити молодших школярів процесом читання, бо вони ознайомились із різними історіями створення літературних творів, побачили побут життя письменника, його речі, дізналися подробиці про його особисте життя і, можливо, відкрили його для себе заново. Експозиції краєзнавчих музеїв відкривають таємниці топонімів, походження знайомих прізвищ, традиційних ремесел та промислів, набагато більше розкажуть про історію рідного краю знахідки місцевих дослідників та спогади відомих людей, ніж скупі слова підручника. А вивчення надбань історичних музеїв напевне розбудить у молодших школярів бажання до вивчення славного минулого. Корисними є екскурсії до бібліотеки, вони не лише ознайомлять з наявними фондами, а й допоможуть стати активним читачем і користувачем каталогу. Відкрити світ закулісся допоможе екскурсія до театру. Молодші школярі часто роблять перші спроби познайомитися із світом театру саме під час пізнавальних екскурсій, на яких вивчають основні поняття театрального дійства та засвоюють правила поведінки. Іноді екскурсія має кілька завдань: вивчити рідну природу, провести спостереження за змінами, що відбуваються певної пори року, узагальнити відомості, підготувати доповіді на основі побаченого, залучитися до збору лікарських рослин чи створення художніх образів у шкільному творі.

Отже, використання екскурсій у навчальному процесі початкової школи є системним і цілеспрямованим процесом, що націлений на всебічний розвиток учнів та сприяє збагаченню їхнього інтелектуального потенціалу й емоційного інтелекту.